

Korkein hallinto-oikeus

Valitus KHO:lle 09/0786/2 Metrovaunujen hankesuunnitelma

Saapunut 19. 10. 2009

Liitteitä ...3... No ...3251/1109

Päätös, josta valitetaan

2299 allekirj.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 09/0786/2 Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä 21.5.2008 § 134 (Uusien metrovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen).

Valittaja

XXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXX

30.9
- 17.9

13
+ 19.12 maan

32

Vaatus

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 09/0786/2, jolla HHO on hylännyt Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen 21.5.2008 § 134 kumoamista ja täytäntöönpanokieltoa koskevan vaatimuksen, on kumottava ja HHO:lle esitetyn valituksen vaatimus mainitun valtuustopäätöksen kumoamisesta ja täytäntöönpanon kiellosta on hyväksyttävä.

Perustelut

HHO:n päätös on lainvastainen sekä vastoin suomalaista oikeus- ja hallintokäytäntöä.

Käsittelyratkaisu

Valittajan vastaselityksessä on vaadittu Helsingin kaupunginhallituksen itsensä antaman selityksen hylkäämistä ja selityksen pyytämistä valtuustolta. HHO on hylännyt tämän vaatimuksen sillä perusteella, että kuntalain 23 §:n 1 mom:n mukaan kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Hallintolainkäyttölain 36 §:n mukaan valitusviranomaisen on hankittava lausunto siltä hallintoviranomaiselta, joka on tehnyt asiassa päätöksen. Valituksenalaisessa asiassa päätöksen tekijä on Helsingin kaupunginvaltuusto, joka on tehnyt päätöksen kaupunginhallituksen esityksestä. Saman pykälän 2 momentin mukaan voidaan pyytää lausunto myös muulta viranomaiselta. Tämä ei kuitenkaan kumoa 1 momentin velvoitetta lausunnon pyytämisestä päätösviranomaiselta.

Valituksessa, jossa moititaan kunnanhallituksen tekemää valtuuston päätöksen valmistelua, moitteen eli kunnanhallituksen toiminnan arviointi ei voi perustua kunnanhallituksen itsensä omassa asiassaan antamaan selitykseen.

Suomen oikeuskäytännössä lähtökohtana on, että oikeuden päätökset perustuvat asian osapuolista riippumattomien todistajien ja todistusten lausumiin. Rikkomuksesta epäillyn oma vakuuttelu ei voi olla oikeuden päätöksessä ratkaiseva tekijä, jos vakuuttelua ei voida todistelulla näyttää toteen (Oikeudenkäymiskaari 17. luku 1 § 1 mom., Hallintolainkäyttölaki 39 § 3 mom.)

HHO on perustanut päätöksensä epäillyn itsensä antamaan selitykseen. Kaupunginhallitus perustaa oman selityksensä samoihin väitteisiin, joita valituksessa on moitittu riittämättömiksi ja asiasta väärän kuvan valtuustolle antaviksi. Kaupunginhallitus ei ole esittänyt HHO:lle lain edellyttämiä todisteita siitä, että riittämättömäksi ja virheelliseksi moitittu valmistelu olisi riittävää tai virheetöntä (Oikeudenkäymiskaari 17. luku 8 §, Hallintolainkäyttölaki 39 § 3 mom.) Näin ollen HHO on hyväksynyt asian käsittelyn ja päätöksen perusteluksi lainvastaisesti vastaajan oman toteennäyttämättömän selityksen.

Suomalaisessa hallintokäytännössä yhden hallintoelimen valitseman toisen hallintoelimen tulee nauttia valitsijansa luottamusta. Jos valitun elimen toimintaa ~~ku~~htaan osoitetaan moite, toiminnan hyväksyttävyyden arviointi on sen elimen tehtävä, joka moitteen kohteena olevan elimen on valinnut. Helsingin kaupunginhallituksen on valinnut kaupunginvaltuusto, ja kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta (Kuntalaki 21 §). Kun on valitettu, että kaupunginhallitus on valmistellut valtuuston päätettävän asian moitittavalla tavalla, tämän asian arviointi kuuluu kaupunginhallituksen valinneelle valtuustolle, koska on kyse siitä, voiko valtuusto luottaa kaupunginhallituksen toimintaan.

HHO on perustanut päätöksensä Kuntalain 23 §:ään ja sivuuttanut 21 §:n edellyttämän vaatimuksen siitä, että luottamuksen arvioi valtuusto eikä kaupunginhallitus itse. Siksi KHO:n tulee kumota HHO:n päätös ja edellyttää kaupungin antaman selityksen käsittelyä valtuustossa ja ilman kaupunginhallituksen valmistelua.

Päätarkaisu

Valmistelun virheellisyyttä koskevat valitusperusteet ja väitetyt muut virheellisyydet

HHO:n mukaan Kuntalain 53 §:n 1 momentin kunnanhallitukselle säätämä valmistelutehtävä ei sisällä tarkkoja säännöksiä asian valmistelua varten. Siten asiat tulee hallintomenettelyyn kuuluvassa valmistelussa selvittää siten, että valtuustolla on riittävästi tietoa ratkaistavasta asiasta. HHO:n tulkinnan mukaan Kuntalain 53 §:n 1 momentti toteutuu, kun tiedon riittävyysvaatimus täyttyy. HHO on tulkinnut erittäin

yleisluontoisen riittävyyden käsitteen siten, että kaupunginhallituksen omasta valmistelutyöstään antama selvitys riittävyydestä täyttää riittävyyden vaatimuksen ja valituksessa esitettyjä puutteita ja virheitä ei tarvitse pitää osoituksena riittämättömyydestä.

HHO:n menettely riittävyyden tulkinnassa on lainvastainen. Ensinnä HHO on katsonut riittäväksi sen, mitä vastaaja on omassa selityksessään esittänyt riittäväksi ilman muuta todistusta kuin kaupunginhallituksen oma selitys ja kaupunginhallituksen itsensä teettämät selvitykset (Oikeudenkäymiskaari 17. luku 1 § 1 mom., Hallintolainkäyttölaki 39 § 3 mom.). Menettely on lain vastainen myös siksi, että Oikeudenkäyntikaaren 17. luvun 43 §:n 2 kohdan mukaan asianosainen tai oikeustoimen osallinen on todistajaksi esteellinen. Kaupunginhallitus on oikeustoimeen osallinen, joten kaupunginhallituksen selitystä tai sen itsensä teettämiä selvityksiä ei voi pitää asiassa todisteena.

HHO ei ole päätöksessään esittänyt kaupunginhallituksen selitysten lisäksi muita perusteita sille, miksi se hylkää valittajan esittämät todisteet valmistelun riittämättömyydestä.

HHO on toiminut lainvastaisesti ja virheellisesti pitäessään riittävänä todisteluna kaupunginhallituksen omia selityksiä ja jättämättä hankkimatta asian ratkaisemiseksi tarvittavaa todistelua, jos HHO ei ole kykenevä ratkaisemaan asiaa kaupunginhallituksen ja valittajan esittämien aineistojen perusteella.

Valittaja on esittänyt valituksessaan perusteluiksi asiantietoa, joka osoittaa valituksenalaisen valtuuston päätöksen perustelut riittämättömiksi ja virheellisiksi. Jos HHO ei kykene arvioimaan asiantiedon oikeellisuutta, sillä on Hallintolainkäyttölain 40§:n mukainen oikeus hankkia asiantuntija. Oikeudenkäyntikaaren 17. luvun 44 §:n 1 momentin mukaan tuomioistuimella on velvollisuus hankkia asiantuntija. Se, että HHO ei ole perustellut valittajan esittämien asiatodisteiden hylkäämistä, osoittaa, ettei HHO:lla ole ollut tarvittavaa ammattiaitoa esitettyjen asioiden arvioimiseksi, jolloin sen olisi tullut käyttää asiantuntijaa.

HHO:n päätös on täten lainvastainen ja HHO jättänyt täyttämättä sille laissa määrätyn velvollisuuden asian ratkaisemiseksi. HHO:n päätös on tältä osin kumottava ja KHO:n tulee valituksen vaatimuksen mukaisesti kumota valituksenalainen valtuuston päätös.

Osallistuminen muiden kuntien toiminnan rahoittamiseen

HHO ei ole päätöksessään käsitellyt eikä perustellut millään tavalla valituksen moitetta siitä, että valituksenalainen päätös rikkoo Kuntalain 1. luvun 2 §:n 2 momenttia, jonka mukaan kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muita tehtäviä kuin kunnalliseen itsehallintoon kuuluvia julkisia tehtäviä. HHO:n menettely

on lain vastainen, sillä tuomioistuimen ratkaisu on perusteltava (Oikeudenkäymiskaari 24. luku 15 §).

HHO:n hylkäämässä valituksessa on todettu, että Perustuslain mukaan kunnilla on itsehallinto ja Kuntalain mukaan kunnan tehtävä on toimia omien asukkaidensa eduksi ja omalla alueellaan. Metrovaunujen hankinta Espoon kaupungin alueella tapahtuvaa liikennettä varten ei kuulu Helsingin kaupungin tehtäviin ja toimivaltaan, ellei asiasta ole tehty kaupunkien välistä sopimusta, joka määrittelee, millä tavoin Espoon kaupunki korvaa Helsingin kaupungille hankinnasta aiheutuvat kustannukset. Koska tällaista sopimusta ei ole valtuustolle esitetty, Helsingin kaupunginvaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tehdessään päätöksen Espoon kaupungin toimivaltaan kuuluvassa asiassa.

Huomautettakoon tässä, että metrojärjestelmä koostuu radasta, asemista ja vaunuista. Ilman yhtäkään näistä järjestelmä ei ole toimintakelpoinen. Metroradan ja asemien rakentaminen Espoon kaupungin alueella on vaunuhankintaa vastaava asia, joka on osa metrojärjestelmän laajentamista. Helsingin kaupunki ei ole aikonutkaan päättää rahoittaa metrojärjestelmän tätä toisen kunnan alueella olevaa osaa, vaan asia on järjestetty osakeyhtiömuotoon. Tämän yhtiön yhtiösopimuksessa on sovittu kustannusten jakautumisesta osakaskuntien kesken ja jakautumisen lähtökohtana ovat olleet kunnanrajan eri puolille kohdistuvien rakennustöiden kustannukset.

Edelleen voi todeta, että Helsinki olisi voinut rata- ja asemarakentamisessa toimia myös toisin, eli rakentaa omalla kustannuksellaan metroradan ja asemat myös Espoon kaupungin alueelle ja periä radan ja asemien käytöstä vuokraa Espoolta. Tämä olisi ollut vastaava menettely kuin nyt se, että Helsinki ostaa metrovaunut Espoon liikenteeseen ja perii niiden käytöstä maksua Espoolta. Menettely olisi laillinen, mikäli radan ja asemien vuokrauksesta Espoolle olisi tehty ennakkoon sopimus.

Valtuuston päätös ostaa metrovaunuja Espoon tarpeeseen on lainvastainen paitsi siksi, ettei siitä ole sopimusta toisen kunnan kanssa, myös siksi, että menettely on kunnan asukkaiden etujen vastainen (Kuntalaki 1 § 3 mom.). Sopimuksettomalla menettelyllä Helsinki ottaa riskin sekä siitä, mitä hankinta ja sen rahoitus maksavat että siitä, missä määrin ja mihin hintaan Espoo aikoo vaunuja käyttää. Tästä aiheutuvaa vahinkoa ja riskiä ei vähennä se seikka, että Helsingin alueen liikenteen laajenemiseen tarvittavien vaunujen hankintahinta on pienempi, kun kerralla hankitaan isompi määrä vaunuja. Riski siitä, että Helsinki joutuu kustantamaan tarpeettoman suuren vaunumäärän tai että Espoo ei suostu maksamaan vaunujen käytöstä riittävää hintaa on suurempi kuin vaunuhankinnan määrätty vaunujen hinnassa.

Edelleen on todettava, että se teoreettinen ja epätaloudellinen vaihtoehto, että metroa laajennettaisiin Ruoholahdesta länteen ilman, että rata jatkuu Espoon puolelle, ei edes edellytä lisävaunuhankintaa. On helppo osoittaa, että vaunutarve on hoidettavissa vaunukierron rationalisoinnilla sekä nyt peruskorjaamatta jätetyn ns. nokkajunan kuuden vaunun peruskorjauksella.

Todettakoon täsmennykseksi vielä, että sekä nykyisen että 3.12.2009 voimaan tulevan Joukkoliikennelain mukaan Espooseen suuntautuvan metroluikenteen ostaja ei ole Espoon kaupunki vaan YTV ja 3.12.2009 jälkeen Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä (HSL). Tämä ei kuitenkaan muuta tässä esitettyä periaatetta, sillä HSL tulee perimään Espoon metroluikenteen kustannukset Espoon kaupungilta. Helsingin kannalta on periaatteessa sama, saako se vaunujen hankinnasta korvauksen Espoolta suoraan vain HSL:n kautta. Tässä puhutun sopimuksen tulisikin vain olla tehty siten, että siinä vastuullisena sopijapuolena olisi ollut YTV, jotta sopimus olisi ollut liikenteen hoidon osalta voimassa olevan lain mukainen (Laki Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta, 30.12.1996/1269 sekä Laki luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä, 15.2.1991/343).

Koska HHO ei ole asiaa käsitellyt eikä perustellut valituksen kumoamista tältä osin, HHO:n päätös on lain vastainen, KHO:n on kumottava päätös ja käsiteltävä, päätettävä ja perusteltava oma päätöksensä tässä asiassa.

Päätöksen merkitys, toimeenpano ja valitusoikeus

HHO toteaa, että valituksenalaisella päätöksellä kaupunki ei ole vielä sitoutunut lopullisesti hankkimaan metrovaunuja, ja että hankinnan toteutuksen yksityiskohdista ja kilpailutuksesta tehtävistä päätöksistä voi valittaa myöhemmin.

Tällainen tulkinta on lain vastainen. Kuntalain mukaan kunnan päätökset tekee kunnanvaltuusto. HHO:n kuvailemat hankinnan toteutuksen yksityiskohdista päättäminen ja kilpailutus ovat kunnan eli valtuuston päätöksen toimeenpanoa, josta Kuntalain mukaan ei saa valittaa, koska valitusoikeus on vain päätöksistä (Kuntalaki 90 §).

HHO:n väite valitusoikeudesta päätöksen täytäntöönpanovaiheessa on lainvastainen ja HHO:n päätös on siksi kumottava.

Tarkoituksenmukaisuus ja valitusoikeus

HHO toteaa johtopäätöksessään, että kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperiaatteella. Tällä HHO viitanee siihen, että se on todennut, että valtuuston päätöksen on voitava perustua sille esitettyyn valmisteluun. Toisaalta HHO toteaa, että ”kaupunginvaltuusto on katsonut voivansa tehdä päätöksen käytettävissään olleen aineiston pohjalta.” HHO:n päättely on tässä ristiriidassa. Jos valtuuston päätöksen tulee perustua valmisteluun, päätöksen tekemiseksi ei tarvitse edellyttää valmistelun ulkopuolista tietoa. Jos valtuuston tulee voida arvioida, voiko se

tehdä päätöksen valmistelun pohjalta, silloin valtuustolta edellytetään perehtymistä valmistelun ulkopuolisiin seikkoihin sen arvioimiseksi, riittääkö valmistelu päätöksentekoon vai ei.

Jos KHO pitää HHO:n ristiriitaiseen tulkintaan perustuvan päätöksen valituksen hylkäämisestä voimassa, tarkoittaa se sitä, että kunnallisessa päätöksenteossa ei ole kenelläkään minkäänlaista vastuuta. Tämä seuraa siitä, että valmistelevilla virkamiehillä ja heidän toimeksiannostaan toimivilla ei ole velvollisuutta suorittaa totuudenmukaista kaikkeen parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuvaa valmistelua, koska HHO:n tulkinnan mukaan tämän valmistelun pätevyys arviointi ja vastuu kuuluu valtuustolle. Mutta samanaikaisesti HHO katsoo, että valtuustolla on oikeus luottaa esitettyyn valmisteluun, eli sillä ei ole velvollisuutta arvioida valmistelun pätevyyttä eikä se siten olekaan vastuussa valmistelusta ja sen perusteella tekemästään päätöksestä.

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuuston tehtävä on vastata kunnan toiminnasta. HHO:n tulkinta vapauttaa valtuuston tästä velvoitteesta, jos valtuusto voi siirtää tämän vastuun valmistelijoille, mutta kuitenkin niin, että valmistelijoilla ei ole vastuuta valmistelusta, vaan valmistelun riittävyyden arviointi kuuluu valtuustolle, jota arviointia sillä ei ole velvollisuutta tehdä.

KHO:n hylkäämä valitus ei koske tarkoituksenmukaisuutta, vaan virheellistä päätöksentekojärjestystä (kaupungin hankintasäännön vastainen menettely), toimivallan ylittämistä (päätös koskee Espoon kaupungin toimintaa) ja muuta lainvastaisuutta (päätös rikkoo sekä Hankintalakia että Kuntalakia). Kunnanvaltuusto voi harkita tarkoituksenmukaisuutta vain niissä puitteissa, jotka laki ja kunnan omat, lakiin perustuvat ohjeet sallivat. Tämä tarkoittaa, että valtuutetut voivat pitää tarkoituksenmukaisena hankintasäännön ja Hankintalain vastaista menettelyä, toimivallan ylittämistä toisen kunnan toimivaltaan kuuluvan asian päättämisessä tai kunnan asukkaiden edun vastaista päätöstä. Mutta koska tarkoituksenmukaisuus silloin merkitsee lain rikkomista, tällä tavoin tarkoituksenmukaiset päätökset eivät ole lainmukaisia ja ne on siksi kumottava lainvastaisina.

Valtuuston tehtävä on arvioida tarkoituksenmukaisuutta. Valmistelun tarkoitus on varmistaa, että valtuustolla on riittävä tieto sekä päätettävän asian eri toteutusvaihtoehdoista että vaihtoehtoihin liittyvistä epävarmuuksista ja riskeistä. Asiat on tuotava päätettäväksi myös tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseksi oikeina kokonaisuuksina. Valituksessa on moitittu nimenomaan sitä, ettei valmistelu anna valtuutetuille edellytyksiä tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseksi esimerkiksi sen vuoksi, että kiinteästi toisiinsa liittyvät metrojärjestelmän eri osat tuodaan päätettäväksi erillisinä. Tällöin valtuutetuilla ei ole mahdollisuuksia arvioida eri osien vaikutusta toisiinsa, ei myöskään metrojärjestelmän kokonaisvaikutuksia, kuten kaupungille aiheutuvia kustannuksia.

HHO:n päätös valituksen hylkäämisessä on edellä esitetyn perusteella sekä loogisesti ristiriitaisen päättelyn tulos, lainvastainen että valituskelpoinen. Siksi KHO:n tulee kumota HHO:n päätös, hyväksyä valitus ja kumota sen perusteella valtuuston päätös § 134.

Täytäntöönpanon kieltäminen

HHO on Hallintolainkäyttölain 53 §:n vastaisesti perustelematta todennut, ettei täytäntöönpanon kieltämiseen ole ilmennyt aihetta.

Valituksessa täytäntöönpanon kieltämistä on perusteltu mm. sillä, että päätös oikeuttaa sitovan hankintasopimuksen tekoon päätöksen täytäntöönpanona. Sopimuksen peruuttaminen johtaa vastikkeettomiin sopimussakkoihin ja vastaavin maksuihin. Tällöin valitus käy hyödyttömäksi (Kuntalaki 98 §), koska kuntalaisille vahingollista rahanmenoa ei voi enää estää.

HHO:n päätös jättää täytäntöönpano kieltämättä on perusteettomana kumottava ja KHO:n tulee kieltää hankesopimuksen toteuttaminen.

Todistelu

Todisteet HHO:n päätöksen lainvastaisuudesta ja virheellisyydestä ilmenevät pääosin ja riittävästi edeltä HHO:n päätöksen kumoamisvaatimuksen perusteluista.

Valituksen todistelu sisältyy valitukseen ja sen mukana olevaan aineistoon.

Tämän lisäksi metron hankesuunnitelma, jossa kulunvalvonta ja vaunuhankinta ovat tosiasiasa elimelliset ja välttämättömät osat, on edennyt toteuttamiseen valituksen teon jälkeen. Tämä on tuonut esille asioita, jotka todistavat valituksessa esitettyjen perusteluiden puolesta.

Lisäkustannukset vanhojen metroasemien kattamisesta

Hankesuunnitelmaan elimellisesti liittyvä kuljettajaton metrolinnoitus ei ole mahdollista ilman hankesuunnitelmavaiheessa esitettyä huomattavasti suurempia kustannuksia. Kuljettajattomuus on ratkaiseva seikka vaunujen hankinnassa, koska vaunujen varustelu riippuu siitä, minkälainen liikenteenvalvontajärjestelmä vaunuihin asennetaan ja tehdäänkö niihin ohjaamot vai ei.

HKL on valinnut Siemensin kulunvalvonta- ja ohjausjärjestelmän toimittajaksi tarjouskilpailussa, jonka tulos on riitautettu. Siemensin tarjous edellyttää, että kaikille vanhoille metroasemille rakennetaan laituriovet. Laturiovien toiminta puolestaan edellyttää, että asemat on muutettava katetuiksi siten, etteivät sääolosuhteet pääse

vaikuttamaan ovien toimintaan (kirjalliset todisteet: HS:n artikkeli 29.9.2008 verkossa, HKL:n oma tiedote 12.12.2008 verkossa).

Asemien kattaminen maksanee 15–30 miljoonaa euroa. Luottamuselimille tai valtuustolle ei ole esitetty mitään suunnitelmaa tai kustannusarviota tästä, ei myöskään näiden kustannusten vaikutusta aiemmin väitettyihin koko metrohankkeen ja automatisoinnin kannattavuuteen. Päinvastoin, on vaakutettu, ettei lisäkustannuksia tule, vaikka niistä on lautakuntaa varoitettu. Vuonna 2005 joukkoliikennelautakunta sai kirjeen, jossa epäiltiin automatisoinnin kustannuksen realistisuutta ja huomautettiin mm. laituriovien tarpeesta. HKL:n suunnittelujohtaja oli lautakunnan kokouksessa vakuuttanut, ettei laituriovia tarvita (kirjallinen todiste: Haltia-Holmbergin verkkoblogikirjoitus 3.6.2005 osoitteessa <http://haltia.blogspot.com/2005/06/automaattimetro-vitteit-ja-vastauksia.html>). Kirjeen lähettäjä oli oikeassa ja suunnittelujohtaja väärässä, koska valtuustolta vaadittiin 18.6.2008 lisää rahaa mm. laiturioviin, joita ei pitänyt tarvita.

Asemien kattaminen on toimenpide, joka liittyy suoraan kulunvalvonnan muuttamiseen kuljettajattomaan ajoon, joka on otettu keskeiseksi hankesuunnitelman osaksi siksi, että uusista asemista tehdään aiempia lyhyempiä ja tätä perustellaan kuljettajattomuudella. Asemien kattamisen kustannus on erittäin merkittävä suhteessa kulunvalvonnan uusimiseen ja erityisesti nimenomaan kuljettajattomuuden kustannuksiin mutta myös Helsingin osuuteen metrohankkeen kustannuksista. On selkeää ja harkittua valtuutettujen harhaanjohtamista, ettei edes mahdollisuutta tällaiseen kustannukseen esitetä valtuutetuille, kun heiltä vaaditaan päätöstä kuljettajattomasta ajosta.

Automaattisia metroja ja niiden toimittajia on maailmalla niin vähän, että tämäntyyppiset vaatimukset ja kustannukset ovat ammattikunnan tiedossa. Sen väittäminen, ettei tällaisia kustannuksia tule ja kustannusten esittämättä jättäminen on tahallista harhaanjohtamista.

Kun investointien kokonaiskustannus Helsingin kaupungille on valituksen ajankohdan tietojen mukaan 214,2 milj.€, asemien kattamisen kustannus on merkittävä lisäys hankkeen sitomaan rahaan.

Turvallisuus ja pelastustoiminta

Valituksen ajankohtana pelastuslaitoksen lausunnossa ei otettu kantaa siihen, onko kahden junan ajaminen peräkkäin samassa tunnelissa turvallisuuden kannalta hyväksyttävää. Pelastustoimelta ei ole pyydetty eikä pelastustoimi ole oma-aloitteisesti antanut lausuntoa tässä asiassa valituksen teon jälkeen. Se tarkoittaa sitä, että pelastustoimi ei ole todennut, että kahden junan ajo peräkkäin samassa tunnelissa olisi hyväksyttävä ratkaisu.

Hankesuunnitelma etenee kuitenkin siten, että kahden junan ajo samassa tunnelissa peräkkäin on välttämätöntä. Tämä johtuu siitä, että asemien ja junien kapasiteetti on

valittu niin pieneksi, että junia on ajettava niin lyhyellä vuorovälillä, että liikennöinti ei ole mahdollista pienimmällä mahdollisella riskillä eli yhdellä junalla kerrallaan samassa tunnelissa. HKL on julkaissut avoimen tarjouskilpailun, jossa se pyytää tarjouksia junista, jotka ovat kiinteästi lyhyempiä kuin nykyiset junat, vaikka tällaisten junien liikenteen edellytyksiä ei ole pitävästi edelleenkaan selvitetty.

Kun tämän asian turvallisuusnäkökohtia ei ole selvitetty, se osoittaa, että valmistelua ei edes haluta toteuttaa rehellisesti ja avoimesti hyväksyen myös sellaisten asioiden selvittäminen, jotka voivat osoittaa valitun etenemistavan vääräksi. Tämä tukee kaikkea, mitä valituksessa on sanottu valmistelun moitittavuudesta ja päätöksen kumoamisen välttämättömyydestä.

Kuljettajattomuuden toimivuus

Ennen kuin junia hankitaan, on tiedettävä, hankitaanko kuljettajattomia junia vai ei. Valmistelussa kuljettajattomuutta on perusteltu korostetusti luotettavuudella. Tukena on käytetty dresdeniläisen professorin NN lausuntoa. Valituksen teon jälkeen on käynyt ilmi, että lausunnon tekijä on ennen professuuriaan ollut Siemens AG:n palveluksessa automaattimetrojen yhteydessä. HKL on valinnut Siemensin järjestelmätoimittajaksi

Washingtonissa on yksi maailman laajimmista ja pisimmin käytössä olleista kuljettajattomista metroista. Washingtonissa tapahtui 23.6.2009 vakava yhdeksän kuolonuhria vaatinut metro-onnettomuus, joka aiheutui automaattiohjauksen viasta. Onnettomuuden yhteydessä julkisuuteen tuli tieto, että Washingtonissa on 30 vuoden aikana sattunut useita onnettomuuksia ja niistä on aiheutunut useita kuolemantapauksia. Nämä onnettomuudet ovat olleet tiedossa, mutta niistä ei kerrottu valmistelussa valtuustolle mitään. HKL:n maailman automaattimetroja esittelevässä osaraportissa ei edes mainita, että Washingtonissa on automaattimetro (Kirjallinen todiste: Metron kulunvalvontatekniikan uusiminen, Osaraportti 4, Toteutetut automaattimetrot. HKL C: 5/2005). Sen sijaan vakuutettiin turvallisuutta teoreettisella selvityksellä, jonka oli tehnyt henkilö, joka on vahvasti sidoksissa järjestelmiä myyvään yritykseen ja sen asianomaiseen yksikköön.

Valmistelu on siten ollut selvästi harhaanjohtavaa. On pyritty antamaan mielikuva siitä, että kuljettajattomuus on turvallista ja siihen kannattaa käyttää kaupungin rahaa, ja on jätetty kertomatta vakavia huonoja kokemuksia kuljettajattomuudesta.

Eräitä huomioita

HHO:n päätökset osoittavat, että kunnallisvalituksilla ei ole juuri mitään "virkaa", kun päätetään sadoista miljoonista euroista sekä Helsingissä että Espoossa. Saalistajina ovat sekä kansalliset että kansainväliset kartelliyhtiöt ja järjestäytynyt rikollisuus. Eduskuntavaalien vaalirahoitusjupakka paljasti, kuinka oikeassa EU:n korruptionvastainen järjestö Creco olikaan verratessaan Suomen käytäntöä Valko-Venäjään.

Kunnissa tilanne on vielä pahempi, koska mädännäisyys puolueiden puolirikollisissa kunnallisjärjestöissä on tosiasia. Puolueiden etuoikeudet ehdokasvalinnoissa ovat johtaneet pysyviin klikkeihin ja kuntalaisten vieraannuttamiseen "yhteisten asioiden hoidosta". Voidaan sanoa, että kunnallinen itsehallinto on ryöstetty kuntalaisilta.

Jopa KHO on "kunnioittanut" ns. kunnallista itsehallintoa siinä määrin, että mikä tahansa typeruus hyväksytään. Tässä yhteydessä idioottimaisuuden huippu on metron automatisointi. Tällaisesta verorahojen tuhlauksesta ei voi tehdä päätöstä muutoin kuin väärin tietojen pohjalta tai korruption johdosta.

HHO perustaa päätöksensä "virallisiin" valheellisiin asiakirjoihin, joiden tarkoituksena on ollut vain lopullisten päätösten aikaansaaminen, ennen kuin hankkeesta on mitään selvillä. Hämäävä alimittainen kustannusarvio on huijauksen lähtökohta. Oikean tiedon salaaminen ja turha kiirehtiminen yhdessä propagoinnin kanssa johtaa kvasitodellisuuteen jota HHO pitää totena.

Todellinen asiantila pulpahti esiin markkinaoikeuteen tehdystä valituksesta, jolla vaaditaan mm. 20 Meuron korvauksia (liite). KHO:n on syytä perehtyä liitteen esittämiin tosiasioihin, jotka todennäköisesti johtavat myös rikostutkintaan. - Muistettakoon että metrojohtaja Unto Valtanen tuomittiin 25 vuotta sitten 1,9 vuoden ehdottomaan vankeuteen. (Krp on selvittänyt Länsimetro Oy:n hallituksen puheenjohtajan "virkamatkoja". Asia on tällä hetkellä syyttäjien ratkaistavana.)

Lopuksi

Jos HHO:n tekemät "hälläväliä"-päätökset jäisivät voimaan, valehtelu ei olisi tuomittavaa ja päätöksenteko muuttuisi totaalisen vallattomaksi varsinkin jos valtuustojen päätökset alettaisiin tulkita yleisesti vain valmisteluksi, josta ei saa edes valittaa (vrt Espoon ratkaisu).

Uudistan kaiken asiassa aikaisemmin lausumani ja pyydän saada antaa vastaselitykseni KHO:n mahdollisesti pyytämiin lausuntoihin.

Helsingissä 19.10.2009

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXX

Liite